



Odkial' som
SPOZNAJME SA NAVZÁJOM

Propozície V. ročníka súťaže Odkial' som – spoznajme sa navzájom

Záštitu nad súťažou prevzal veľvyslanec Českej republiky na Slovensku Rudolf Jindrák

Región Strednej Európy a Karpatskej kotliny bol v celej svojej histórii krajinou, kde sa stretali viaceré národy, národnosti, etnické skupiny. Súvisí to s jeho polohou. Týmto územím prechádzali dôležité obchodné cesty, bolo súčasťou mnohonárodnostného Rakúsko – Uhorska. Preto by sa mohlo zdať, že národnostná väčšina je na iné národy a národnosti okolo seba zvyknutá. Nie vždy to bolo a je tak. Konfliktov, ktoré mali národnostný a etnický základ je v našej histórii dosť a netvorí vždy jej pozitívnu časť. Takéto konflikty nie sú výnimkou ani dnes. Historické dedičstvo by malo predovšetkým spájať. Významnými je na Slovensku, v Maďarsku, ako aj širšom regióne nielen kultúrne ale aj prírodné dedičstvo, pričom aktuálne výzvy týkajúce sa klimatických zmien podnecujú k pochopeniu významu životného prostredia pre kvalitu života nielen na medzinárodnej ale predovšetkým na lokálnej úrovni. Veríme, že je veľmi dôležité viesť deti a mládež k ohľaduplnosti a pochopeniu dôležitosti multikultúrnej identity a starostlivosti o miestne životné prostredie.

Občianske združenie EDUSOC, spoločne s organizáciami RESDI a Hiszako, vyhlasuje piaty ročník súťaže pre deti a mládež z národnostných, etnických a jazykových skupín v literárnej, výtvarnej, audiovizuálnej tvorbe zameranej na históriu komunit a multikultúrneho prostredia, z ktorých jednotlivé skupiny pochádzajú, a na zveľaďovanie miestneho kultúrneho a prírodného dedičstva.

CIEĽ SÚŤAŽE

Motivovať učiteľov a žiakov systematicky pracovať s históriou svojej komunity a miesta, odkiaľ pochádzajú – učiteľom prostredníctvom zapojenia svojich žiakov do

súťaže pomôcť k vyučovaniu kreatívnou formou o lokálnej histórii a miestneho kultúrneho a prírodného dedičstva, ktorým sa častokrát nevenuje dostatočná pozornosť, napriek tomu, že sú veľmi dôležité a pre deti a mládež ľahšie uchopiteľné; žiakov viesť k tomu, aby svoju históriu a miestne životné prostredie pochopili a vážili si ich, vedeli ich vyhodnocovať a kultivovať, a viesť tak mladých ľudí k pochopeniu vzájomných podobností a doceneniu kultúrnej rôznorodosti a starostlivosti o miestne životné prostredie. Motivovať jednotlivé skupiny spoznávať sa navzájom, jednak medzi sebou ako aj s národnostnou väčšinou, a motivovať národnostnú väčšinu spoznávať jednotlivé národnostné menšiny a etnické skupiny.

CIEĽOVÁ SKUPINA

- Menšiny – bulharská, česká, chorvátska, maďarská, moravská, nemecká, poľská, rómska, rusínska, ruská, srbská, ukrajinská, židovská, vietnamská, goralská a iné neautochtónne menšiny na Slovensku, v Maďarsku a v celom karpatskom regióne
- Väčšina – slovenská na Slovensku a maďarská v Maďarsku
- Vekové kategórie: základné a stredné školy (od prvého ročníka základnej školy, môže každé dieťa spracovávať históriu svojej rodiny, obce, mesta, krajiny, podľa svojich schopností a možností. Naučí sa tak pracovať s informáciami, využívať vedomosti v praxi v činnostiach, ktoré ho zaujímajú a tak formovať vzťah ku kultúrnemu a prírodnému dedičstvu a svojej rodiny, komunity, obce, mestu, krajine a iné.

VYHLASOVATEĽ SÚŤAŽE

Občianske združenie EDUSOC.

Zakladateľmi a spolupracovníkmi tohto združenia sú pedagógovia, výskumníci, umelci, študenti. Všetci majú skúsenosti s multikultúrnym prostredím, zaoberajú sa problematikou menšín, spolužitím menšín s väčšinou ako aj menšín navzájom.

Občianske združenie sa zaoberá aj odborným vzdelávaním, integráciou detí zo sociálne znevýhodneného prostredia pri prechode na strednú a vysokú školu, digitálnym, interaktívnym a environmentálnym vzdelávaním.

EDUSOC má za cieľ viesť učiteľov a žiakov systematicky pracovať so svojou históriou, svoje poznatky originálne spracovať v činnostiach, ktoré deti a mládež zaujímajú. Deti by tak mohli systematicky spoznávať svoje dejiny od prvého ročníka základnej školy

a oboznamovať sa s históriou iných detí. Zo súťaže je každý rok spracovaný online zborník prác, ktorý je školám prístupný ako voľne dostupný študijný materiál: <https://www.edusoc.sk/>. Po úspešných štyroch ročníkoch vyhlasujeme piaty ročník súťaže.

DÔLEŽITÉ TERMÍNY

1. **Prihlásenie do súťaže** do 30.6.2025 - práce ešte nemusia byť dokončené, prihlášku zasiela škola, centrum voľného času, komunitné centrum online na adresu vyhlasovateľa
2. **Zasielanie prác na adresu vyhlasovateľa** do 2.10.2025 - práce je potrebné zaslať online aj poštou, výtvarné práce poštou. / S prácami prosíme zaslať aj súhlas so zverejnením prác a osobných údajov.
3. **Vyhlasenie výsledkov súťaže** a prehliadka prác sa uskutoční v termíne november/december 2025.

SÚŤAŽNÉ KATEGÓRIE

Kategórie podľa zamerania :

- A/ audiovizuálna tvorba – dokument** (spracovanie zvolenej témy na základe historických faktov, týkajúcich sa rôznych udalostí, života známych osobností, života bežných ľudí, rodinných príslušníkov....) rozsah max. 15 min., v slovenskom, maďarskom, alebo anglickom jazyku prípadne aj dvojjazyčne (v slovenskom, maďarskom, alebo anglickom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny). Prácu je potrebné zaslať poštou na dátovom nosiči na adresu organizátora aj elektronicky/
- B/ audiovizuálna tvorba – voľná tvorba** (spracovanie zvolenej témy na základe historických faktov, týkajúcich sa rôznych udalostí, života známych osobností, života bežných ľudí, rodinných príslušníkov ...), v slovenskom, maďarskom, alebo anglickom jazyku prípadne aj dvojjazyčne (v slovenskom, maďarskom, alebo anglickom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny). Prácu je potrebné zaslať v tlačenej aj elektronickej podobe na adresu organizátora.
- C/ literárna tvorba – dokument** (spracovanie zvolenej témy na základe historických faktov, týkajúcich sa rôznych udalostí, života známych osobností, života bežných ľudí, rodinných príslušníkov ...), v slovenskom, maďarskom, alebo anglic-

kom jazyku prípadne aj dvojjazyčne (v slovenskom, maďarskom, alebo anglickom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny). Prácu je potrebné zaslať v tlačenej aj elektronickej podobe na adresu organizátora.

D/ literárna tvorba – voľná tvorba (voľné spracovanie, inšpirované konkrétnymi historickými udalosťami, osobnosťami, životom bežných ľudí životnými príbehmi rodinných príslušníkov...), v slovenskom, maďarskom, alebo anglickom jazyku prípadne aj dvojjazyčne (v slovenskom, maďarskom, alebo anglickom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny). Prácu je potrebné zaslať v tlačenej aj elektronickej podobe na adresu organizátora.

E/ výtvarná tvorba – výtvarné dielo vypracované ľubovoľnou technikou inšpirované príslušným historickým obdobím, historickými udalosťami, osobnosťami, životom bežných ľudí, životnými príbehmi rodinných príslušníkov. Výtvarné diela je potrebné zaslať poštou na adresu organizátora.

Adresa, na ktorú je potrebné zaslať súťažné práce:

EDUSOC o.z.

Fakulta sociálnych a ekonomických vied

Mlynské luhy 4

821 05 Bratislava

Emailová adresa, na ktorú je potrebné zaslať práce v elektronickej podobe:

info@edusoc.sk

Vekové kategórie:

I. kategória: prvý stupeň základných škôl

II. kategória: druhý stupeň základných škôl, nižšie ročníky osemročných gymnázií

III. kategória: stredné školy

Pozn.: V prípade nižšieho počtu prihlásených prác do súťaže sa môže, na základe rozhodnutia členov odbornej komisie, pristúpiť k zlúčeniu niektorých kategórií.

Technické a organizačné podmienky:

Žiaci a študenti, jednotlivci aj skupiny môžu prihlásiť svoje projekty pod vedením pedagóga do niektorej z vyššie uvedených kategórií. Súťažné práce prihlasuje pedagóg. Prihláška musí obsahovať: meno a priezvisko pedagóga, adresu školy - centra voľného času - komunitného centra, kontaktné údaje: e-mail, telefón, súťažnú kategóriu podľa zamerania, názov práce/projektu, meno autora/autorov, vek autora/autorov.

Prihlášku je potrebné zaslať elektronicky na adresu: info@edusoc.sk

Hodnotenie prác a slávnostné udeľovanie cien:

Súťažné práce posúdi odborná porota, ktorú vymenujú vyhlasovatelia súťaže. V odbornej porote budú zastúpení odborníci z oblasti výtvarného umenia, literárnej a audio tvorby, historici, odborníci z prostredia národnostných menšín, a so skúsenosťami s prácou s národnostnými menšinami, s ktorými občianske združenie spolupracuje. Udeľené budú tri ceny v každej kategórii. Vyhlásenie výsledkov sa uskutoční v novembri/decembri 2025. Víťazní autori budú odmenení hodnotnými cenami.

Kontaktná osoba:

Katarína Csabayová, info@edusoc.sk



Velvyslanectví České republiky
v Bratislavě



**BANSKOBYSTRICKÝ
SAMOSPRÁVNÝ KRAJ**



ÚRAD
SPĽNOMOCNENCA VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRE RÓMSKE KOMUNITY

Hiszako Indie



NONPROFIT AGENCY

ÚSTAV
PAMÄTI
NÁRODA



**Bnai Brith
Tolerancia
Bratislava**



**ŽIDOVSKÁ NÁBOŽENSKÁ
OBEC BRATISLAVA**
קהילה יהודית ברטיסלאבה



Nadácia Rómsky vzdelávací fond
organizačná zložka zahraničnej nadácie
Roma Education Fund - Roma Oktatási Alap

Invest | Educate | Engage



OBČIANSKE ZDRUŽENIE
KRÁSNY SPIŠ



SLOVENSKE NÁRODNÉ MÚZEUM V MARTINE
MÚZEUM KULTÚRY RÓMŇOV NA SLOVENSKU

 **RESDI**



Supported by:



Federal Ministry
for Economic Affairs
and Climate Action



European
Climate Initiative
EUKI

on the basis of a decision
by the German Bundestag

*Tento projekt je realizovaný s podporou European Climate Initiative – EUKI a European Climate Foundation.
Poskytovatelia finančného príspevku nenesú zodpovednosť za prezentované názory. Za obsah zodpovedajú
výlučne vyhlasovatelia súťaže a nemôže byť za žiadnych okolností považovaný za názor donorov.*